

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу
moodle.nati.org.ua

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Філософія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітня програма «Підприємництво та торгівля»

Рік навчання 1, семестр 2
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

К-т філос. наук, доцент Литовченко Віктор Петрович
Viktorpl08@gmail.com

<http://moodle.nati.org.ua/enrol/index.php?id=1034>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни - дати уявлення про специфіку філософії як важливої форми суспільної свідомості, історичного типу світогляду.

Завдання вивчення дисципліни:

- розкриття специфіки і значення філософії; показати методологічну роль філософського знання в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття;
- ознайомити з історією філософської думки, зокрема в Україні, з досягненнями сучасної філософії;
- сприяти формуванню у студентів здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням завдань економічної теорії і практики.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки:

- дисципліни, що передують: Історія української державності та етнокulturологія, Українська мова за професійним спрямуванням;
- дисципліни, що забезпечуються: соціологія.

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності;
- здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких та торговельних структур.

Програмні результати навчання (ПРН):

- використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях;
- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, та торговельній діяльності;
- мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами;
- використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва та торгівлі;
- організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі;
- вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції, лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Філософія як універсальний тип знань	2/3	Сформовані цілісні знання про: понятійно-категоріальний апарат, завдання та методологію філософії. Сутність, структуру та історичні типи світогляду. Природу філософського знання. Предмет, структуру та основні функції філософії. Історію філософії як об'єктивний історичний процес розвитку світової філософської думки. Сутність, основні ознаки та характерні ознаки основних етапів становлення та розвитку світової філософії. Діалог концепцій, думок.	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.	6 балів
Тема 2. Онтологія, філософське розуміння світу	2/3	Сформовані цілісні знання про: Історико-філософські концепції онтології. Генезис поняття «буття». Поняття субстанції. Матеріалістична та ідеалістична онтологія. Моністичні та плюралістичні концепції буття. Буття та	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання	6 балів

		<p>небуття. Співвідношення буття та сущого, буття та існування.</p> <p>Рух та розвиток. Матеріальна єдність світу та класифікація наук. Форми руху матерії. Час та простір як модуси існування світу. Особливості суспільного часу та простору. Співвідношення природи та суспільства у розвитку світу.</p>	самостійної роботи.	
Тема 3. Філософська антропология. Філософія людини	1/3	<p>Сформовані цілісні знання про: Людина як предмет філософії. Уявлення про природу та сутність людини на різних етапах розвитку філософії. Сутність людини. Антропосоціогенез.</p> <p>Поняття індивіда, індивідуальності та особистості. Особистість як продукт і творець соціального середо-вища. Відчуження. Передумови розвитку особистості. Свобода та відповідальність особистості.</p>	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.	6 балів
Тема 4. Філософія свідомості	1/3	<p>Сформовані цілісні знання про: Історико-філософські концепції свідомості. Засади виникнення свідомості. Співвідношення онтогенезу та філогенезу. Тотожність буття та свідомості. Мислення як атрибут субстанції. Закономірність виникнення свідомості як ідеальної форми матеріального.</p> <p>Свідомість, мислення та мова. Свідомість та самосвідомість. Форми суспільної свідомості: історичні засади диференціації суспільної свідомості на форми.</p>	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.	6 балів

<p>Тема 5. Гносеологія. Філософія пізнання</p>	<p>1/2</p>	<p>Сформовані цілісні знання про: Основні гносеологічні концепції в історії філософії. Агностицизм та його сучасні варіації. Суб'єкт і об'єкт пізнання.</p> <p>Загальні рівні пізнання. Сутність та взаємозв'язок емпіризму та ірраціоналізму. Особливості та підрівні чуттєвого пізнання.</p> <p>Зміст розсудку. Відмінності формальної логіки у буденній та науковій свідомості. Раціональні методи пізнання.</p> <p>Категорійний рівень розуму як вищого рівня пізнання. Особливості, рівні і форми наукового пізнання. Основні методи наукового пізнання. Поняття істини. Практика як критерій істинності пізнання та критерій істинності самої практики.</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.</p>	<p>6 балів</p>
<p>Тема 6. Діалектика - всезагальна теорія розвитку</p>	<p>1/2</p>	<p>Сформовані цілісні знання про: Діалектика як вчення про всезагальний розвиток. Історико-філософські форми діалектики. Поняття розвитку. Розвиток і саморозвиток.</p> <p>Всезагальність законів розвитку. Альтернативні концепції розвитку.</p> <p>Основні принципи та закони діалектики. Сутність суперечності. Форми та способи розв'язання суперечностей.</p> <p>Сутність та зміст категорій діалектики. Співвідношення категорій діалектики.</p>	<p>Написання доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, підготовка словника термінів. Виконання самостійної роботи.</p>	<p>6 балів</p>
<p>Всього за 1 модуль</p>				<p>36</p>

Модуль 2				
Тема 1. Філософія суспільства	1/2	<p>Сформовані цілісні знання про: Основні концепції суспільства у філософії. Поняття суспільства. Суспільство та спільнота. Суспільні відносини та їх структура.</p> <p>Суспільство як система форм суспільної свідомості. Функції суспільства.</p> <p>Рушійні сили розвитку суспільства. Діяльність як спосіб існування та розвитку людини й суспільства.</p>	Написання доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, підготовка словника термінів. Виконання самостійної роботи.	6 балів
Тема 2. Філософія економіки	1/2	<p>Сформовані цілісні знання про: Технологічні, фінансові, наукові та соціокультурні засади економіки у філософії економіки. Філософське тлумачення економічних теорій. Економіка в системі суспільних відносин. Людина як суб'єкт економічної діяльності. Економіка в системі соціокультурних, ідеологічних, морально-психологічних і релігійних відносин.</p>	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.	6 балів
Тема 3. Філософія моралі	1/2	<p>Сформовані цілісні знання про: Історичний розвиток філософських уявлень про мораль. Категорії моралі. Мораль та моральність. Поняття нігілізму. Абсолютизм та релятивізм у етиці. Формування моральності особистості. Людина як найвища цінність. Етична проблематика в економічній діяльності. Місце етики в сучасному світі.</p>		6 балів

Тема 4. Філософія релігії	1/4	Сформовані цілісні знання про: Історичні етапи становлення філософії релігії. Сучасна філософія релігії. Науково-пізнавальний та світоглядний аспекти філософського вивчення релігії. Критичний та апологетичний підходи до визначення сутності та істинності релігії. Роль і місце релігії в сучасному світі.		6 балів
Тема 5. Філософія культури	1/2	Сформовані цілісні знання про: Поняття культури. Основні концепції культури. Культура як соціальне, матеріально-духовне явище. Конкретно-історичні типи існування культури. Форми культури. Національне та загальнолюдське в культурі. Діалогічний характер культури. Культура як спосіб буття людини. Духовна культура як форма ціннісної єдності цивілізації. Людина як творець та творіння культури. Феномени субкультури та контркультури.		5 балів
Тема 6. Філософія цивілізації	1/2	Сформовані цілісні знання про: Поняття цивілізації та її основні концепції. Історичні типи цивілізацій. Цивілізація та цивілізації. Сучасна світова цивілізація, її характерні особливості, протиріччя. Поняття: структура цивілізаційних основ розвитку сучасного людства. Інформаційне суспільство. Світова цивілізація - нова парадигма розвитку. Поняття футурології. Основні футурологічні концепції. Завдання переходу від технологічної		5 балів

		до антропогенної цивілізації. Універсальна концепція сталого розвитку. Глобальність як сутнісна ознака сучасної цивілізації. Сутність, походження та основні типи глобальних проблем.		
Всього за 2 модуль				34
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано